

DEPARTAMENTUL DE STUDII PARLAMENTARE ȘI POLITICI UE
DIRECȚIA STUDII ȘI DOCUMENTARE LEGISLATIVĂ

PARCURILE EOLIENE ONSHORE

studiu documentar

Iunie 2021

Lucrările elaborate în cadrul Direcției studii și documentare legislativă au caracter documentar și nu reprezintă punctul de vedere al Camerei Deputaților.

Documentele legislative oficiale au fost consultate în limba de origine, iar traducerea informațiilor relevante selectate nu reprezintă o traducere oficială, fiind furnizată ca un mijloc de înțelegere a unui document original, scris în altă limbă.

Baza de date cuprinzând totalitatea studiilor elaborate de Direcția studii și documentare legislativă poate fi accesată prin intermediul paginii de Intranet a Camerei Deputaților la adresa: <http://www.cdep.ro/infoparl/dip.studii?par1=2021>

Dan Alexandreanu
consilier parlamentar - Direcția studii și documentare legislativă
Palatul Parlamentului, str. Izvor nr.2-4, sect.5, București
Tel: 021.316.03.65; 021.414.13.50/ 51, Interior 1350/1349, camera 5070
E-mail: doc@cdep.ro

CUPRINS

1. ABSTRACT	4
2. STATE MEMBRE ALE UNIUNII EUROPENE	5
2.1. GRECIA	5
2.2. PORTUGALIA	10
2.3. ITALIA	13
2.4. POLONIA	14
2.5. GERMANIA	16
2.6. DANEMARCA	18
2.7. MAREA BRITANIE	20
2.8. ȚĂRILE DE JOS	22
3. BIBLIOGRAFIE	25

PARCURI EOLIENE ONSHORE

1. ABSTRACT

Potrivit studiilor¹, trecerea la energia din surse regenerabile este benefică pentru biodiversitatea globală într-un mod simplu de evaluat. Cu toate acestea, interacțiunea locală dintre un anumit proiect de energie eoliană și habitatele și speciile protejate la nivelul UE tinde să fie un proces mai complex. Din acest motiv este esențial să se examineze fiecare plan sau proiect de la caz la caz. În cele din urmă, fiecare evaluare ar trebui să fie *„la un nivel de detaliere proporțional cu riscurile și efectele probabile, precum și cu potențiala importanță, vulnerabilitate și indispensabilitate a biodiversității afectate”*.

Efectele implementării proiectelor de energie eoliană onshore pot apărea într-una sau mai multe dintre cele cinci faze de dezvoltare a parcului eolian:

- construcție (echipamente meteorologice, defrișare);
- construcție (construirea drumurilor de acces, a platformei, a turbinelor, etc., precum și pentru transportul materialelor);
- exploatare și întreținere;
- re tehnologizare (adaptarea numărului, a tipologiei și/sau a configurației turbinelor în cadrul unui parc eolian existent);
- dezafectare (dezasamblarea parcului eolian sau demontarea turbinelor individuale).

În România, circa 6.000 MW noi din proiectele eoliene propuse ar putea intra în funcțiune în următorii zece ani, ceea ce ar echivala cu investiții de circa 10 miliarde de euro. În acest moment, pe plan local sunt circa 3.000 MW în proiecte eoliene, marea majoritate a parcurilor fiind amplasate în Dobrogea. Progresul tehnologic va permite montarea acestor noi unități și dincolo de zona Dobrogei, iar unele dintre acestea vor avea unități de stocare, problemele de rețea fiind parțial rezolvate prin mărirea capacității de interconectare².

¹ https://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/docs/wind_farms_ro.pdf

² <https://www.zf.ro/special/zf-power-summit-2021-incepe-al-doilea-val-de-proiecte-eoliene-si-s-19933055>

2. STATE MEMBRE ALE UNIUNII EUROPENE

2.1. GRECIA

Revizuirea legii privind licențele de mediu (Legea nr. 4685/2020³) conduce la simplificarea și accelerarea acordării licențelor de mediu, a proiectelor de orice tip, inclusiv a proiectelor de energie regenerabilă, precum și la simplificarea primei etape de licențiere pentru proiectele de energie regenerabilă. Proiectele eoliene sunt calificate drept „proiecte speciale de energie regenerabilă” și pot beneficia de cadrul simplificat de licențiere. De fapt, acest cadru de licențiere restabilește schema de licențiere anterioară, la inițiativa investitorilor interesați, care a fost adoptată în anul 2011. Cu toate acestea, în acest moment funcționează două regimuri de licențiere paralele, existând diferite cereri de licențiere care sunt încă în curs de evaluare în cadrul schemei anterioare.

Practic, noul cadru legal trebuie să prevadă un regim de licențe consecvent, coerent și bine structurat care să permită, de asemenea, efectuarea oricăror acțiuni timpurii de dezvoltare necesare investitorilor, în sensul că aceștia trebuie să poată, pe baza unui drept exclusiv, să intre într-o anumită zonă pentru a efectua campanii de măsurare a vântului și sondaje preliminare pe teren⁴.

Pilonul cheie al noii legi este reprezentat de înlocuirea licenței de producție cu așa-numitul „certificat de producător” care va fi valabil pentru o perioadă de până la 25 de ani. Certificatul se eliberează în urma depunerii unei cereri electronice prin intermediul „Registrului electronic al producătorilor de RES și CHP⁵”. Certificatul de producător trebuie emis în termen de 20 de zile de la expirarea termenului limită pentru obiecții, adică într-un interval de timp foarte scurt comparativ cu cel aplicabil până în prezent⁶.

Termenul de 25 de ani al certificatului poate fi reînnoit pentru o perioadă similară. În cazul respingerii cererii, o nouă cerere a aceluiași solicitant (sau a oricărei persoane juridice sau fizice care participă în structura de conducere a companiei solicitantului) poate fi depusă după cel puțin șase luni.

În ceea ce privește majoritatea proiectelor, criteriile care vor fi examinate pentru eliberarea certificatului de producător sunt simplificate, fiind eliminate cele aplicabile începând cu anul 2011, care se consideră că au devenit învechite în practică, cum ar fi maturitatea proiectului sau competența științifică și tehnică a solicitantului. Aspectele precum securitatea națională, sănătatea și siguranța

³ <https://www.kodiko.gr/nomothesia/document/618405/nomos-4685-2020>

⁴ <https://energypress.eu/unlocking-greeces-offshore-wind-potential-challenges-opportunities/>

⁵ RES - renewable energy source și CHP - high-efficiency cogeneration

⁶ <https://zeya.com/newsletters/law-46852020-modernising-rules-environmental-and-res-licencing-process>

publică, saturația rețelei, orice restricții de amplasare sau bunăstare ale solicitantului vor continua să fie examinate de agențiile specializate.

Procedura de control rămâne riguroasă pentru așa-numitele „proiecte speciale” care includ stații hibride, stații geotermale, stații solare termice pe insule neinterconectate, parcuri eoliene offshore, grupuri de parcuri eoliene cu o capacitate totală care depășește 150 MW etc. Proiectele speciale trebuie susținute de informații suplimentare, în timp ce datele necesare, cum ar fi eficiența energetică sau viabilitatea financiară a proiectului, trebuie evaluate riguros pentru a putea fi emis certificatul. În același caz, termenul limită pentru eliberarea certificatului este stabilit la 30 de zile de la expirarea termenului limită pentru obiecții.

Cererile sunt admisibile în urma plății unei taxe de cerere de până la 12.000 euro, precum și a unei taxe de emitere pentru certificatul inițial, care se calculează după cum urmează:

<i>capacitate</i>	<i>taxă</i>
$\leq 1\text{MW}$	3.000 euro/MW
2 -10 MW	2.500 euro/MW
10-50 MW	2.000 euro/MW
50-100 MW	1.500 euro/MW
$\geq 100\text{ MW}$	1.000 euro/MW

Taxele de emitere nu pot depăși suma corespunzătoare unui proiect de 250 MW. Taxa poate fi plătită în două tranșe egale, 50% în termen de 20 de zile de la notificarea privind eliberarea certificatului și restul de 50% în termen de un an de la eliberarea certificatului. În caz contrar, certificatul este anulat. Trebuie remarcat faptul că nu se poate efectua niciun transfer al certificatului înainte de plata celei de-a doua tranșe. Producătorii care aleg să plătească taxa de emitere într-o singură tranșă beneficiază de o reducere de 50% a cuantumului obligațiunii care urmează să fie depusă la operatorul de rețea pentru acceptarea ofertei finale de conectare la rețea, în conformitate cu prevederile Legii 4152/2013.

Legea simplifică nu numai procedura de eliberare, ci și procedura de modificare a certificatelor. Modificările importante ale structurii acționariatului care au loc în contextul tranzacțiilor, chiar dacă au ca rezultat o schimbare a entității desemnate pentru finanțarea proiectului, vor fi de acum înainte supuse unor simple cerințe de notificare fără a declanșa obligația de modificare a certificatului.

Procedura de mai sus își propune să accelereze radical prima etapă a procesului de licențiere RES. Introducerea registrului electronic, care va fi utilizat ca interfață între diferitele autorități implicate în procesul de acordare a licențelor pentru proiectele RES, este un factor cheie în acest context, digitalizând și modernizând o procedură care a fost destul de birocratică.

Legea introduce termene specifice în care proiectele trebuie să progreseze și, eventual, să fie puse în aplicare. Astfel:

- pentru stațiile fotovoltaice și hibride, precum și pentru parcurile eoliene terestre, cererea pentru aprobarea condițiilor de mediu, dacă este cazul, trebuie depusă în termen de 6 luni de la data eliberării certificatului sau în termen de 12 luni, în cazul în care este necesar un studiu ecologic special. Cererea pentru oferta finală de conectare la rețea trebuie depusă în termen de 36 de luni de la data eliberării certificatului.

Pentru celelalte stații RES și CHP, cererea pentru oferta finală de conectare la rețea trebuie depusă în termen de 36 de luni de la data eliberării certificatului.

- pentru proiecte specifice sau proiecte hibride care cuprind construirea unei conexiuni submarine a două sau mai multe insule neconectate, termenele limită stabilite sunt de două ori mai mari decât cele menționate mai sus.

Termenele pot fi prelungite pentru o perioadă suplimentară de până la 24 de luni, sub rezerva plății unei taxe de prelungire de 150 de euro pe MW/lună. În cazul în care termenele de mai sus nu sunt respectate, certificatul este revocat automat fără a fi necesar să se emită un act administrativ specific în acest sens, asigurându-se astfel disponibilitatea imediată atât în ceea ce privește terenul, cât și capacitatea rețelei. Se observă că un transfer de certificat nu este considerat a justifica prelungirea termenelor pentru finalizarea unui proiect.

Este important de remarcat faptul că dispozițiile de mai sus, care plasează implementarea proiectelor în termene stricte, se aplică nu numai proiectelor noi, ci și celor mai vechi care au deja în vigoare o licență de producție - emisă cu ani în urmă - sau cu o licență de producție, aflată în perioada de emitere. Pentru proiectele care dețin deja o licență de producție, termenele menționate se aplică de la 1 septembrie 2020, în timp ce pentru proiectele cu cereri de licențe de producție în curs de desfășurare (RAE), termenele se vor aplica de la emiterea acestora.

În prezent, circa 1.750 de cereri de licențiere care reprezintă o capacitate totală de aproximativ 29 GW sunt încă în curs de examinare de către structura acreditată în acest sens. Dispozițiile provizorii menționează că solicitările depuse până în iunie 2018 vor fi examinate în conformitate cu prevederile legii anterioare, cu condiția ca solicitanții să își confirme din nou interesul pentru licență și să actualizeze informațiile legate de proiecte. Cererile depuse din septembrie 2018

până în martie 2020 vor fi examinate în conformitate cu noile prevederi legale, din nou cu condiția ca solicitanții să își confirme interesul și să actualizeze datele proiectelor lor. În cazul acestor cereri, entitățile interesate vor fi, de asemenea, așteptate să plătească taxa de emitere redusă semnificativ. Procentul de reducere este determinat în baza momentului depunerii fiecărei cereri, acesta crescând treptat pentru cererile mai recente, după cum urmează:

<i>ciclul de aplicare</i>	<i>procent de reducere a taxei</i>
septembrie 2018	10%
decembrie 2018	15%
martie 2019	20%
iunie 2019	30%
septembrie 2019	40%
decembrie 2019	50%

În cazul licențelor cu o durată inițială de 15 ani, care nu sunt revocate și nu și-au încetat valabilitatea, deținătorii de licență, care au obținut deja o aprobare pentru condițiile de mediu, au dreptul să depună la RAE o cerere de prelungire de 10 ani, în termen de 1 lună de la intrarea în vigoare a legii. Deținătorii de licențe de producție sunt, de asemenea, obligați să ajusteze prevederile proiectelor până la sfârșitul anului 2021, în conformitate cu restricțiile de amplasare existente.

Legea exceptează proiectele fotovoltaice cu o capacitate ≤ 1 MW de la cerința de a obține o autorizație de mediu. Pragul anterior a fost stabilit la 500 KW, dar această creștere a capacității proiectelor, care nu mai trebuie supusă procesului de verificare a mediului, este în concordanță cu progresele tehnologice care fac echipamentele relevante mai „prietenoase” cu mediul.

În conformitate cu prevederile noii legi, se acordă o prelungire suplimentară de 4 luni proiectelor care au asigurat un tarif de referință prin participarea lor la procedurile competitive ale RAE și care trebuie puse în funcțiune (de probă sau regulat) în 2021.

Pe lângă modificările menționate, noua lege introduce și o reformă importantă în ceea ce privește autorizarea de mediu, în special prin introducerea următoarelor modificări⁷:

- prelungirea perioadei de valabilitate documentului privind respectarea condițiilor de mediu (AET) de la 10 la 15 ani, care poate ajunge chiar la 21 și, respectiv, 19 ani dacă proiectul are un management ecologic și schemă de audit (EMAS sau ISO 14001);

- termene mai scurte pentru revizuirea cererilor și colectarea de avize (cu excepția celor pentru consultare publică) necesare pentru emiterea AET pentru proiecte, precum și simplificarea procedurii de revizuire prin eliminarea mai multor etape a procesului. Legea prevede, de asemenea, mai multe modalități de a preveni depășirea termenelor impuse administrației locale, precum și implicarea în proces a consiliilor centrale sau regionale de acordare a licențelor de mediu;

- proceduri simplificate și accelerate pentru reînnoirea și/sau modificarea autorizațiilor de mediu. În special, în ceea ce privește procedura de modificare, legea face distincția între modificarea materială și nematerială și stabilește diferite proceduri care trebuie urmate în fiecare caz. Emiterea unei modificări nemateriale ar trebui, conform noii legi, să aibă loc în doar câteva zile. De asemenea, trebuie remarcat faptul că, în cazul în care atât reînnoirea, cât și modificarea, sunt solicitate simultan, operatorul trebuie să prezinte o documentație unică pentru ambele și se emite o singură decizie relevantă;

- crearea unui registru al evaluatorilor certificați, aceștia putând să participe mai activ la procedurile de acordare a licențelor. Evaluatorii pot fi solicitați să participe fie de către operatorul proiectului, fie de către autoritatea de mediu competentă și sunt selectați la începutul procedurii sau în orice altă etapă ulterioară, pentru a fi responsabili de finalizarea tuturor sau a unora dintre etapele procedurii și depunerea proiectului AET.

Noua schemă de sprijin pentru sursele regenerabile de energie din Grecia, introdusă în baza legii nr. 4414/2016⁸, în conformitate cu orientările Comisiei Europene privind ajutoarele de stat pentru protecția mediului și energia, prevede acordarea ajutorului de funcționare a surselor regenerabile de energie - în schema de primă (FiP) pentru marea majoritate a proiectelor noi, care se adaugă ca o primă la veniturile de pe piața angro de profil, completând sumele necesare pentru funcționare în raport cu tehnologia specifică tarifului de referință.

Opțional, ajutoarele individuale fără un proces de licitație sunt, de asemenea, posibile pentru proiectele de energie regenerabilă care depășesc 250 MW sau grupurile de proiecte care depășesc 250 MW și care împart

⁷ <https://zeya.com/newsletters/law-46852020-modernising-rules-environmental-and-res-licencing-process>

⁸ <https://www.kodiko.gr/nomothesia/document/237723/nomos-4414-2016>

interconexiunea cu sistemul de transport în conformitate cu liniile directoare privind ajutorul de stat. Finanțarea individuală necesită notificarea prealabilă și aprobarea Comisiei Europene.

Legea conține și un set de reglementări care vizează implementarea unui nou sistem de guvernare a zonelor protejate. În acest context, Organizația privind mediul și schimbările climatice este responsabilă pentru implementarea politicii stabilite de Ministerul Mediului și Energiei pentru gestionarea zonelor protejate din Grecia, pentru combaterea schimbărilor climatice și pentru promovarea și implementarea acțiunilor de dezvoltare durabilă. Ariile protejate sunt clasificate în zone în funcție de obiectivele principale de gestionare:

- zona de protecție absolută a naturii;
- zona de protecție a naturii;
- zona de gestionare a habitatului și a speciilor (activitățile miniere sunt permise, printre altele, în acea zonă);
- zona de gestionare durabilă a resurselor naturale⁹.

2.2. PORTUGALIA

Ordonanța nr. 246/2018¹⁰ prevede consultarea obligatorie a Autorității de reglementare a serviciilor energetice (ERSE) în domeniul de aplicare a procedurilor de autorizare pentru echiparea parcurilor eoliene și definește criteriile de decizie care trebuie adoptate, precum și procedurile pentru dotarea suplimentară a instalațiilor, necesară pentru creșterea producției de energie.

Principalele elemente ale cererii de autorizare pentru instalarea echipamentului vizează:

- identificarea centralei eoliene care trebuie echipată sau supra-echipată prin indicarea puterii maxime introduse în RESP și puterea instalată, în MW și MVA, identificarea punctului de recepție în rețea, localizarea prin identificarea municipalității, dacă este cazul, în conformitate cu termenii licențelor respective, precum și o descriere a mijloacelor de comunicare, măsurare și control disponibile, inclusiv indicarea ratei de disponibilitate, astfel încât centrala să poată să primească instrucțiuni de întrerupere a activității;
- descrierea echipamentelor care urmează să fie instalate, prin indicarea numărului de turbine eoliene, puterea brută și netă instalată, în MW și MVA,

⁹ <https://seelegal.org/news/law-4685-2020-a-promising-step-to-the-modernisation-of-environmental-legislation/>

¹⁰ <https://dre.pt/web/guest/pesquisa/-/search/116307677/details/normal?q=parques+e%C3%B3licos+>

puterea totală a fiecărei turbine eoliene, amplasarea parcului, indicând districtul, regiunea și coordonatele spațiale în diferite sisteme de referință ale fiecărei turbine eoliene;

- declarația de conformitate a centralei cu condițiile tehnice de conectare la RESP, în conformitate cu prevederile Regulamentului rețelei de distribuție sau Regulamentului rețelei de transport, după caz, și a protecțiilor la nivelul interconectării, după cum se specifică în Ghidul tehnic pentru instalațiile independente de producere a energiei electrice și în Regulamentul privind accesul la rețea;

- dovada faptului că solicitantul are dreptul de a folosi terenul necesar pentru instalarea echipamentului și a accesoriilor;

- un aviz favorabil cu privire la amplasarea centralei electrice emis de comitetul regional de coordonare și dezvoltare care este competent teritorial, atunci când proiectul nu este supus regimului juridic al evaluării impactului asupra mediului.

Ordinul nr. 203/2020¹¹ al Ministerului mediului a modificat o serie de ordine anterioare, stabilind criteriile pentru acordarea autorizației necesară instalării echipamentelor suplimentare în centrele de producere a energiei eoliene. Conceptul de supra-echipamente reprezintă instalarea de noi turbine eoliene destinate realizării unei creșteri a puterii instalate în centrele de producție a energiei eoliene limitată la 20% din puterea conectată. Prin Ordinul nr. 102/2015 au fost autorizate criteriile de aprobare necesare instalării de supra-echipamente, fiind analizate eventualele efecte negative asupra prețului energiei electrice, deficitul tarifar și costurilor viitoare în situația depășirilor de producție în sistemul electric național (SEN). Practic, era necesară o consultare obligatorie cu Autoritatea de reglementare pentru servicii energetice (ERSE), ca o condiție pentru eliberarea unei astfel de autorizații. Ulterior, pe baza studiului realizat de Autoritate, prin Ordinul 43/2019 s-a renunțat la avizul obligatoriu al entităților respective în cazurile în care obiectivul care a justificat instalarea de echipamente suplimentare a fost atins.

Avantajele inerente accelerării procedurilor administrative pentru autorizarea instalării echipamentelor evidențiază faptul că renunțarea la avizul obligatoriu al ERSE se realizează atunci când proprietarul centralei optează pentru regimul de remunerație generală - energia suplimentară și energia supra-echipamentelor fiind remunerate printr-un tarif general.

Conform prevederilor legii 94/2014¹², în cazul nerespectării instrucțiunilor de întrerupere de către proprietarul centralei, operatorul de rețea poate întrerupe injecția de energie electrică din centrală în perioada în care rămân condițiile care

¹¹ <https://dre.pt/web/guest/pesquisa/-/search/140821542/details/normal?q=Portaria+n.%C2%BA%20203%2F2020>

¹² <https://dre.pt/web/guest/pesquisa/-/search/25676941/details/normal?q=centros+Eletroprodutores+e%C3%B3licos>

determină întreruperea, ori de câte ori acest lucru devine necesar pentru a asigura stabilitatea și securitatea rețelelor și a sistemului electric național.

Direcția generală pentru energie și geologie (DGEG) este entitatea coordonatoare pentru controlul prealabil al echipamentelor suplimentare, fiind responsabilă cu evaluarea și decizia de autorizare a instalării și funcționării echipamentului. De asemenea, DGEG este responsabilă pentru supravegherea și inspectarea puterii suplimentare și a supra-echipamentelor.

Proprietarului parcului eolian îi revine sarcina de a asigura, printre altele, funcționarea regulată a tuturor instalațiilor, în conformitate cu reglementările aplicabile și cu normele de bună industrie, precum și cu respectarea instrucțiunilor de întrerupere, plata energiei consumate de serviciile auxiliare, controlul energiei reactive transportate prin punctul de recepție și plata abaterilor respective, chiar dacă gestionarea actuală a supra-echipamentului este încredințată unei alte persoane juridice. Proprietarul centralei și proprietarul supra-echipamentelor separate răspund solidar în fața entităților de autorizare și supraveghere și a operatorilor de rețea în toate aspectele legate de îndeplinirea obligațiilor legale și de reglementare.

Principalele parcuri eoliene care se construiesc în Portugalia sunt situate în districtele Coimbra și Guarda, în vestul și nordul țării. Finanțarea acestora este realizată de Banca Europeană de Investiții (BEI), care este susținută de Fondul european pentru investiții strategice (FEIS). Banca Europeană de Investiții va acorda 65 milioane euro EDP Renováveis SA (EDPR), unul dintre principalii producători de energie eoliană din lume, pentru finanțarea construcției și exploatării celor două parcuri eoliene terestre cu o capacitate nominală totală de 125 MW.

Odată operaționale, cele două parcuri eoliene vor contribui la îndeplinirea obiectivelor planului energetic și climatic din Portugalia, care stabilesc un procent de 47% din sursele regenerabile în consumul final brut de energie până în 2030, precum și obiectivul obligatoriu al Comisiei Europene de a avea cel puțin 32% din consumul de energie provenind din surse regenerabile până în anul 2030¹³.

De la începutul anului 2015, sectorul RES-E s-a integrat pe piața regulată a energiei, proiectele aprobate neavând aplicabile mecanisme de stimulare. În anul 2014 au fost definite o serie de reguli pentru sistemele de autoconsum cu conexiune la rețea, precum și pentru sistemele cu o putere mai mică de 250 kW. Mai mult, a fost aprobată propunerea de reducere a 50% a impozitului pe bunuri imobile municipale pentru energia RES, care a fost implementată până în anul 2020. În Portugalia potențialul de producere a energiei electrice din energie eoliană terestră este destul de important, mai mult de jumătate din zonele favorabile fiind deja ocupate. La sfârșitul anului 2015, puterea totală instalată a

¹³ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/el/ip_21_83

vântului a fost de 5 GW, distribuită în 255 de parcuri eoliene, cu un total de 2.590 de turbine eoliene.

2.3. ITALIA

Potrivit prevederilor Decretului-lege nr. 76/2020¹⁴, pentru stimularea investițiilor în sectorul *infrastructuri și servicii publice*, precum și pentru a remedia repercusiunile economice negative din ultimul an, prin derogare de la Codul contractelor publice, se aplică proceduri speciale de atribuire, dacă contractul sau alt act de inițiere a unei proceduri echivalente este adoptată până la 31 iulie 2021.

Autoritățile contractante pot încredința activitățile de executare a lucrărilor, serviciilor, etc., în domeniul de inginerie și arhitectură, conform următoarelor modalități:

a) atribuire directă pentru lucrări, servicii și bunuri cu o valoare mai mică de 150.000 de euro;

b) procedura negociată, fără notificare, menționată la art. 63 din decretul legislativ nr. 50/2016, după consultarea a cel puțin cinci operatori economici, dacă este cazul, în conformitate cu criteriul de rotație a invitațiilor, care ia în considerare localizarea geografică a companiilor invitate, anchetele de piață, etc., pentru atribuirea de servicii și bunuri cu un quantum cuprins între 150.000 și 300.000 de euro, sau după consultarea a cel puțin zece operatori pentru lucrări pentru atribuirea de servicii și bunuri cu un quantum cuprins între 300.000 și 1.000.000 de euro, sau după consultarea a cel puțin 15 operatori pentru lucrări pentru atribuirea de servicii și bunuri cu un quantum mai mare de 1.000.000 de euro. Anunțul privind rezultatele procedurii de atribuire conține numele operatorilor invitați.

Principalele modificări aduse de Decretul-lege nr. 76/2020 sunt următoarele:

- în cazul proiectelor de modificare a centralelor de producere de energie din surse regenerabile, cu referire la reconstrucții, renovări, reactivări și modernizări, evaluarea impactului asupra mediului are ca obiect doar examinarea modificărilor de impact induse de proiectul propus;

- intervențiile de modificare, altele decât modificările substanțiale, referitoare și la proiectele autorizate și neimplementate încă, fac obiectul procedurii de autorizare simplificată. Nu sunt considerate modificări substanțiale

¹⁴ <https://www.gazzettaufficiale.it/eli/id/2020/07/16/20G00096/sg>

intervențiile care trebuie efectuate pe proiecte de parcuri eoliene, sisteme fotovoltaice sau de alt tip, ce nu implică modificări de dimensiune a dispozitivelor, a volumului structurilor sau a zonei destinate turbinelor.

- nu sunt supuse evaluărilor de mediu și de peisaj intervențiile asupra centralelor existente în următoarele situații:

a) parcuri eoliene: intervenții constând în înlocuirea tipului de rotor care conduce la o variație crescândă a dimensiunilor fizice ale lamelor și volumelor structurii ce nu depășește 15%;

b) sisteme fotovoltaice cu module la sol: intervenții de înlocuire a modulelor și componentelor care schimbă aspectului instalației, implicând o variație a volumelor de servicii care nu depășesc 15% și o variație a înălțimii maxime deasupra solului mai mică de 20%;

c) sisteme fotovoltaice cu module pe clădiri: intervenții privind înlocuirea modulelor fotovoltaice pe clădiri pentru utilizarea productivă, precum și pentru clădiri rezidențiale, care nu prezintă variații sau conduc la variații descrescătoare ale unghiului dintre planul modulului și planul suprafețelor de amplasare.

Legea consacră consolidarea în continuare a colaborării dintre structurile publice și cele private pentru gestionarea de investiții în favoarea comunității și a cetățenilor, prin încheierea de *contracte de performanță energetică*, similare parteneriatelor public-private. Acest tip de contract reprezintă un acord între o structură care asigură servicii energetice (poate fi și de stat) și o entitate care beneficiază de aceste servicii (de asemenea, poate fi o structură de stat).

2.4. POLONIA

Ministerul dezvoltării, muncii și tehnologiei a publicat un proiect de modificare a Legii din 2016, care a blocat posibilitatea implementării de parcuri eoliene terestre, lăsând în desfășurare doar proiectele pentru care au fost obținute autorizațiile de construcție până în anul 2016. Noile reglementări vor face posibilă construirea de parcuri eoliene mai aproape de locuințele din regiune, eliminând regula „10H”, dar în același timp vor impune obligații suplimentare operatorilor de parcuri eoliene. Finalizarea proiectelor rămase a fost împiedicată de aplicarea regulii „10H”, ceea ce a condus la blocarea construcției de parcuri eoliene dacă există case sau zone protejate la o distanță de 10 ori mai mică decât înălțimea turbinelor¹⁵.

¹⁵ <https://skslegal.pl/en/legal-alert-proposed-amendments-for-wind-power-plants/>

Ministerul propune ca principiul legal al distanței să fie mai flexibil și să ofere o mai mare capacitate de acțiune municipalităților pentru stabilirea zonelor de construcție a parcurilor eoliene, ca parte a procedurii de planificare sau de modificare a planului local de dezvoltare spațială a parcului eolian.

În planurile locale, municipalitățile vor putea indica o distanță variabilă de la parcul eolian până la prima clădire rezidențială, ținând cont de distanța absolută, de minim 500 m. Pentru aproximativ 75% dintre proiectele care nu au fost încă implementate, zona planificată a presupus distanțe cuprinse între 450 m la 650 m față de cele mai apropiate clădiri, iar pentru celelalte proiecte, distanțe de 650 - 1000 m, turbinele cele mai îndepărtate de clădirile vecine fiind amplasate la peste 1050 m. Baza pentru determinarea distanței minime necesare față de clădirile rezidențiale trebuie să fie rezultatul studiului de impact asupra mediului atașat planului de dezvoltare locală¹⁶.

Posibilitatea municipalităților de a face distanța minimă mai flexibilă este asociată cu obligația de consultare a locuitorilor unei municipalități. În acest scop, este necesară introducerea obligației de a organiza discuții publice suplimentare cu participarea rezidenților și a altor părți interesate. În plus, termenele limită vor fi prelungite, inclusiv perioada de realizare a studiilor de impact asupra mediului.

Municipalitățile în care parcurile eoliene au fost deja amplasate pe baza planului local vor putea amplasa clădiri rezidențiale în vecinătatea lor, inclusiv pe baza deciziei Agenției de Mediu, cu condiția ca o astfel de clădire să îndeplinească cerința distanței minime absolute de 500 de metri.

Un alt element important al modificărilor propuse este reprezentat de consolidarea obligațiilor de siguranță ale operatorului parcului eolian, fiind introduse obligații suplimentare cu privire la activitățile care vor fi efectuate de companiile certificate de către Biroul de inspecție tehnică. Președintele Biroului trebuie să certifice periodic, din 5 în 5 ani, și să verifice competențele și resursele companiilor responsabile cu deservirea elementelor tehnice ale parcurilor eoliene. Conform legii, urmează să fie înființat un registru al acestor companii, iar Biroul de reglementare a energiei trebuie să verifice dacă operatorii parcurilor eoliene utilizează serviciile tehnicienilor de service autorizați.

Sectorul fotovoltaic a fost unul dintre sectoarele de energie regenerabilă cu cea mai rapidă creștere din Polonia. Capacitatea totală instalată în sursele de energie fotovoltaică la sfârșitul anului 2018 era de aproximativ 500 MW, în timp ce în august 2020 capacitatea instalată ajunsese la 2200 MW¹⁷.

¹⁶ <https://www.gramwzielone.pl/energia-wiatrowa/105356/jest-projekt-ustawy-liberalizujacej-zasady-budowy-farm-wiatrowych>

¹⁷ <https://cms.law/en/int/expert-guides/cms-expert-guide-to-renewable-energy/poland>

Previziunile Institutului pentru energii regenerabile indică, de asemenea, că nivelul cifrei de afaceri pe piața fotovoltaică va crește în 2021 cu până la 25% față de anul precedent și va depăși 5 miliarde zloți, iar în anul 2025, capacitatea totală instalată va putea ajunge la 7,8 GW.

Proiectul de politică energetică pentru Polonia până în 2040¹⁸ indică energia fotovoltaică ca având un rol-cheie în atingerea obiectivelor RES. Până în prezent, au existat patru licitații în care au fost aprobate proiecte solare cu o capacitate sub 1 MW (în 2016, 2017, 2018 și 2019). Capacitatea totală a proiectelor PV depuse până în prezent este de aproape 1700 MW. Interesul crescut pentru licitații și scăderea costurilor de investiții pentru energia solară sunt un factor important al pieței de profil. Această tendință creează o oportunitate majoră pentru investiții în Polonia și cu sprijinul prevăzut în Legea privind sursele de energie regenerabilă, instalațiile fotovoltaice devin cele mai populare instalații regenerabile pentru investiții. Cea mai recentă tendință este de a dezvolta proiecte solare la scară largă - adică proiecte cu o capacitate de peste 1 MW - sau de a combina energia solară cu alte tehnologii RES.

2.5. GERMANIA

Modificarea Legii privind sursele de energie¹⁹ a condus la schimbarea anumitor aspecte în ceea ce privește construirea parcurilor eoliene onshore:

- aplicarea unui termen de autorizare de 12 luni pentru repornirea centralelor existente și a proiectelor depuse, potrivit prevederilor art. 16.6 din Directiva privind energia regenerabilă. Trebuie soluționate criteriile de înălțime, zgomot și de protecție a mediului, care sunt prevăzute de Legea privind protecția împotriva efectelor nocive asupra mediului cauzate de poluarea aerului, zgomot, vibrații și procese similare²⁰. Se are în vedere înlocuirea turbinelor vechi cu turbine eoliene noi, care ar aduce îmbunătățiri semnificative atât pentru viața și activitatea rezidenților, cât și pentru animalele sălbatice;

- crearea unui ghișeu unic pentru autorizarea proiectelor de energie eoliană conform prevederilor Directivei privind energia regenerabilă. În prezent, specialiștii apreciază că procesul de autorizare este fragmentat;

- finalizarea implementării planului de 18 puncte pentru îmbunătățirea metodologiei de acordare a permiselor de construcție și exploatare a parcurilor

¹⁸ <https://www.gov.pl/web/klimat/polityka-energetyczna-polski>

¹⁹

[https://www.bgbl.de/xaver/bgbl/start.xav?startbk=Bundesanzeiger_BGBI&start=//*\[@attr_id=%27bgbl120s3138.pdf%27\]#_bgbl_%2F%2F*%5B%40attr_id%3D%27bgbl120s3138.pdf%27%5D_1624871247967](https://www.bgbl.de/xaver/bgbl/start.xav?startbk=Bundesanzeiger_BGBI&start=//*[@attr_id=%27bgbl120s3138.pdf%27]#_bgbl_%2F%2F*%5B%40attr_id%3D%27bgbl120s3138.pdf%27%5D_1624871247967)

²⁰ <https://www.gesetze-im-internet.de/bimschg/>

eoliene (retragerea de 10 km față de localitate, amplasarea de radare pentru transportul aerian, etc.)

- permiterea dezvoltării de contracte de cumpărare de „energie regenerabilă corporativă” pentru stimularea cererii de energie regenerabilă. Cei care consumă multă energie trebuie să beneficieze de compensare indirectă a costurilor ETS atunci când încheie contracte în conformitate cu prevederile legale privind ajutorul de stat. În plus, entitățile care au un consum intensiv de energie, beneficiind de scutiri de suprataxă aprobate de UE, trebuie să le poată menține atunci când consumă electricitate din propriile active de producere a energiei regenerabile.

- acceptarea ca proiectele pilot cu turbine eoliene de 6 MW sau mai mari să fie scutite de obligația de a participa la licitații²¹.

Procesul de planificare a proiectelor de energie eoliană este complex²². În medie, procesul de planificare și aprobare durează între 4 și 5 ani. Implementarea începe doar atunci când sunt verificate toate condițiile limită: de la inițierea procesului de aprobare și pregătirea rapoartelor de expertiză necesare sau clarificarea structurii de proprietate, până la planificarea financiară și selectarea tipului adecvat de sistem de construcție. Interesele peisagistice și de conservare a naturii trebuie, de asemenea, să fie incluse în considerațiile preliminare, la fel ca și problema căilor de acces și a opțiunilor pentru conectarea la rețea. De asemenea, nu este neglijată comunicarea cu cetățenii, politicienii și autoritățile de aprobare din comunitățile învecinate.

În timp ce legea privind sursele de energie este importantă pentru funcționarea, conectarea la rețea și tarifele de alimentare ale parcurilor eoliene, Legea privind protecția împotriva efectelor nocive asupra mediului și Codul clădirilor²³ oferă cadrul legal pentru planificarea parcurilor eoliene. În plus, față de informațiile detaliate privind planificarea construcției și sistemele electrice utilizate, solicitanții trebuie să prezinte rapoarte de specialitate cu privire la zgomot, umbre, vizibilitate și efectele asupra peisajului, precum și asupra impactului ecologic al proiectului. Landurile solicită anumite distanțe față de zonele rezidențiale, rutele de circulație sau luciul apelor, putând fi stabilite limite de înălțime. Recomandările fără caracter obligatoriu ale landurilor sunt, de asemenea, incluse în operațiunea de planificare. Autoritățile responsabile pentru conservarea naturii și autoritățile municipale cu atribuții în construcții sunt, de asemenea, implicate în procesul de aprobare. Dacă parcul eolian este în funcțiune, legislația fiscală reglementează distribuția impozitului pe afaceri: astfel, 70% din veniturile fiscale rămân în bugetul municipiului în care este situat parcul eolian, unde contribuie la valoarea adăugată regională și consolidează

²¹ <https://windeurope.org/wp-content/uploads/files/policy/position-papers/20210310-WindEurope-join-letter-wind-industry-to-Minister-Altmaier.pdf>

²² <https://www.wind-energie.de/themen/mensch-und-umwelt/planung/>

²³ <https://www.gesetze-im-internet.de/bbaug/>

municipalitatea locală, iar autoritatea locală a operatorului dispune de restul de 30%²⁴.

Planurile regionale ale landurilor indică domenii prioritare pentru energia eoliană. Analiza detaliată a locului stabilit verifică distanțele minime față de zonele rezidențiale și rutele de circulație, zonele de protecție a naturii și peisajului, corpurile de apă, bazele militare, aeroporturile sau clădirile de patrimoniu. Dacă este aleasă o anumită zonă, urmează analiza complexă, inclusiv o determinare a condițiilor locale ale vântului pe baza calculelor cu ajutorul valorilor de referință sau a măsurărilor la fața locului. Ulterior, planificatorii evaluează amplasamentul, dezvoltă aspectul parcului eolian și decid asupra unui tip de sistem care să fie adecvat condițiilor amplasamentului și bugetului. Emisiile de zgomot și umbră sunt determinate prin simulări IT, iar aspectul parcului eolian este proiectat în conformitate cu cerințele legale.

2.6. DANEMARCA

Ordinul privind planificarea și permisiunea de a ridica turbine eoliene nr. 287/2018²⁵, și în conformitate cu prevederile legii privind planificarea²⁶, reglementează planificarea pentru ridicarea turbinelor eoliene în vederea promovării dezvoltării durabile unde se acordă atenție nu numai posibilităților de utilizare a resursei eoliene, ci și locuințelor învecinate, naturii, peisajului, valorilor cultural-istorice și agriculturii.

Turbinele eoliene pot fi ridicate numai în zonele desemnate în acest scop în liniile directoare ale planului municipal. Autorizația de construcție nu poate fi acordată dacă turbinele eoliene vor fi amplasate față locuințele învecinate la o distanță mai mică decât de patru ori înălțimea totală a turbinei.

Turbinele eoliene amplasate în grupuri trebuie să fie configurate într-un model geometric adecvat peisajului. De asemenea, în situația în care un nou parc eolian este planificat a se construi într-o zonă în care se mai găsește un alt parc eolian, distanța dintre ele trebuind să fie de minim 28 de ori înălțimea totală a turbinelor existente; trebuie prezentat și un raport în care să se precizeze impactul instalațiilor asupra peisajului.

Prevederile anterioare nu se aplică turbinelor de uz casnic cu o înălțime totală de până la 25 m, care sunt ridicate în proximitatea instalațiilor existente ale clădirii. Cerința de distanță nu se aplică pentru reședința proprietarului turbinei eoliene.

²⁴ <https://www.wind-energie.de/themen/mensch-und-umwelt/planung/>

²⁵ <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2018/287>

²⁶ <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2020/1157>

Liniile directe adoptate de către consiliul municipal, pentru stabilirea uneia sau mai multor zone pentru ridicarea turbinelor eoliene, trebuie să aibă în vedere dimensiunea zonei, adaptarea grupului de turbine eoliene la zonă, numărul maxim și înălțimea totală a turbinelor (înălțimea minimă și maximă), puterea amplasată etc.²⁷.

Este sarcina municipalităților să planifice zonele de construcție ale turbinelor eoliene, fapt care necesită o analiză atentă a tuturor aspectelor menționate, în special în ceea ce privește raportarea la locuințele cetățenilor. Procedura de planificare a turbinelor eoliene nu diferă de alte chestiuni care se încadrează în domeniul construcțiilor, dar spre deosebire de acestea, construcția de parcuri eoliene se realizează prin ordine separate²⁸. Orientările planului municipal pentru localizarea turbinelor eoliene trebuie să fie conforme cu ordinele Ministerului Mediului privind planificarea și permisiunea pentru ridicarea turbinelor eoliene.

Municipalitățile trebuie să analizeze modalitatea de construire a turbinelor eoliene cu o înălțime totală mai mică de 150 de metri, existând cerințe stricte de respectare a nivelului de zgomot. Noile turbine eoliene, care urmează să fie instalate în Danemarca sau în apele daneze, trebuie aprobate în conformitate cu schemele de certificare tehnică aprobate de Ministerul Construcțiilor.

În 2011, Agenția daneză pentru natură, în colaborare cu o serie de ministere, a întocmit un raport privind planificarea zonelor de testare a prototipului de turbine cu înălțimi care depășesc 150 de metri. Au fost identificate 7 zone cu un potențial adecvat pentru plasarea acestui prototip de turbine, fiind aprobate 24 de zone pentru instalarea turbinelor din seria 0. Când un dezvoltator examinează un anumit proiect pentru testarea turbinelor eoliene cu o înălțime totală mai mare de 150 de metri, municipalitatea trebuie să transmită o notificare către Agenția pentru natură, potrivit legii.

Planurile municipale pot fi suplimentate anual și revizuite la 4 ani. Planul municipal reprezintă planul general pentru dezvoltarea municipalității pe o perioadă de 12 ani. Majoritatea municipalităților daneze au revizuit planurile municipale în 2017 și, prin urmare, se așteaptă să publice propuneri pentru următoarea revizuire a planurilor din 2021²⁹. Condițiile preliminare de planificare pentru ridicarea turbinelor eoliene pot fi modificate, fie prin schimbarea priorităților, fie prin apariția unor noi obiective climatice și energetice, trebuind să existe un echilibru între nevoile societății și dezvoltarea energiei regenerabile.

²⁷ <https://www.retsinformation.dk/eli/ta/2019/923>

²⁸ https://planinfo.erhvervsstyrelsen.dk/sites/default/files/media/publikation/vejledning_060_12015_web.Pdf

²⁹ https://planinfo.erhvervsstyrelsen.dk/sites/default/files/media/publikation/evaluering_af_planloven_m.v._2021.pdf

De exemplu, în anumite zone de coastă sunt necesare măsuri de planificare suplimentară și/sau de justificare funcțională a construcției de parcuri eoliene. Montarea turbinelor eoliene în acest tip de zonă necesită o evaluare a opțiunilor alternative de localizare în afara acestor zone. Dacă parcul nu poate fi construit decât într-o zonă protejată, pentru că altfel nu poate fi îndeplinit obiectivul de dezvoltare al municipalității, decizia trebuie prezentată în fața Comisiei pentru recursuri pentru natură și mediu.

Amplasarea turbinelor eoliene poate avea o varietate de consecințe pentru municipalitățile învecinate. De exemplu, amplasarea turbinelor eoliene poate afecta peisajele protejate sau valorile cultural-istorice dintr-un municipiu vecin, limitând oportunitățile de planificare ale municipalității învecinate. De o deosebită importanță este verificarea nivelului de zgomot, pentru că acest factor poate limita posibilitatea unei municipalități de a construi parcuri eoliene în anumite zone din apropiere. Nivelul de zgomot al unui grup de turbine eoliene situat aproape de limita municipală poate anula posibilitatea municipiului învecinat de a construi un parc eolian datorită efectului cumulat al zgomotului. Municipalitățile vecine pot depune obiecții împotriva planificării altei municipalități, dacă acest lucru influențează propria dezvoltare.

Conform ordinelor Ministerului Mediului, construirea de turbine eoliene cu o înălțime totală de peste 80 de metri sau grupuri de turbine eoliene cu mai mult de 3 turbine trebuie să fie supusă aprobării ministerului (dacă diametrul rotorului turbinei este mai mare de 5 metri).

Permisul de construcție este emis pentru proiectul notificat, iar raportul ministerului trebuie să fie actualizat continuu în legătură cu modificările aduse proiectului până la finalizarea raportului. Dacă un constructor dorește să schimbe marca unor turbine eoliene, acesta trebuie să notifice schimbarea, acest lucru putând afecta în mod semnificativ mediul.

2.7. MAREA BRITANIE

Potrivit oficialilor guvernamentali, subvențiile pentru parcurile eoliene terestre vor fi acordate, din nou, din anul 2021, Guvernul propunând redeschiderea schemei de licitație a contractelor. În prezent, consiliile locale pot acorda permisiunea pentru construcția unui nou parc eolian numai dacă sunt îndeplinite două cerințe. În primul rând, acesta trebuie să fie amplasat într-un spațiu identificat ca fiind potrivit pentru fermele eoliene într-un plan zonal local. Actualizarea acestor planuri este un proces laborios și multe autorități locale nu au personalul sau resursele necesare pentru a face acest lucru. În al doilea rând, impactul planificării construcției, care este identificat de localnici, trebuie să fie analizat. Aceste condiții de planificare sunt aplicabile pentru parcurile eoliene

terestre, efectul fiind semnificativ pentru că dezvoltatorii nu riscă cheltuielile uriașe ale pregătirii și trimiterii unei cereri de planificare dacă acestea pot fi blocate de un număr mic de cetățeni³⁰.

Datele guvernamentale relevă impactul acestor restricții. Doar 8 cereri de parcuri eoliene terestre pentru zone noi sau extinse au fost depuse în Marea Britanie în perioada 2016 - 2020. În comparație, între 2011 și 2015 au fost depuse 237 de cereri, ceea ce reprezintă o scădere de 96%.

În plus, majoritatea parcurilor eoliene terestre din Marea Britanie au acordul de funcționare limitat în timp. Permișiunea de funcționare este acordată pentru o perioadă de 25 de ani, după care turbinele trebuie îndepărtate, iar multe dintre parcurile terestre se apropie de acest termen. Deși există un potențial pentru restructurare, prin îndepărtarea turbinelor vechi și înlocuirea cu altele noi, nu toate parcurile vor mai funcționa. Multe parcuri eoliene existente au avut rezultate bune, dar nu toate sunt în cele mai bune locuri de funcționare. Pe măsură ce tehnologia s-a dezvoltat, au fost găsite zone noi, mai viabile. Experții consideră că trebuie revizuită politica de planificare restrictivă și trebuie să se permită noi dezvoltări acolo unde este cazul, cererile pentru parcurile eoliene terestre netrebuind să se confrunte cu mai multe restricții decât alte proiecte de energie regenerabilă.

În Scoția, de exemplu, parcurile eoliene reprezintă o componentă vitală a oportunităților industriale pe care energiile regenerabile le creează. Sectorul susține aproximativ 7.500 de locuri de muncă, respectiv 58% din totalul parcurilor terestre din Marea Britanie, obținând cifre de afaceri de miliarde de lire sterline. Dezvoltatorii gestionează din ce în ce mai multe proiecte internaționale eoliene în bazele lor din Scoția, fiind esențială cooperarea cu autoritățile comunităților locale pentru a obține un echilibru între sprijinul acestora, impactul asupra mediului și randamentul energetic posibil. Asigurarea beneficiilor economice este un obiectiv important pentru recompensarea sprijinului acordat industriei în cadrul comunităților locale.

Procesul de planificare a parcurilor eoliene terestre este deosebit de important, unul dintre factorii care întârzie activitatea dezvoltatorilor fiind legată de *Eskdalemuir*, sistemul de cercetare seismologică, a cărei funcționare poate fi afectată de vibrațiile seismice produse de turbinele eoliene³¹.

³⁰ <https://theconversation.com/onshore-wind-farm-restrictions-continue-to-stifle-britains-renewable-energy-potential-147812>

³¹ <https://www.gov.scot.translate.goog/publications/onshore-wind-policy-statement-9781788515283/? x tr sl=en& x tr tl=ro& x tr hl=ro& x tr pto=ajax,se,elem>

2.8. ȚĂRILE DE JOS

Pentru a îndeplini obiectivul de 35 TWh energie regenerabilă onshore în 2030 (conform prevederilor Acordului privind clima³²), guvernul a solicitat tuturor municipalităților să joace un rol activ și să contribuie la strategia energetică regională (SRE). În toate cazurile relevante au fost elaborate condiții preliminare pe care trebuie să le îndeplinească proiectele eoliene și solare.

Municipalitatea, împreună cu rezidenții și părțile interesate, desemnează zonele de amplasare a parcurilor eoliene onshore, rolurile municipalității fiind cele de factor de decizie și autoritate competentă³³.

Pentru sarcini mai complexe, municipalitatea întocmește adesea planuri spațiale care oferă informații despre zonele adecvate sau nu pentru energia eoliană. În completarea politicii sale de dezvoltare durabilă, o municipalitate poate întocmi planurile de zonare ale posibilelor locuri de amplasare a turbinelor eoliene. În cele din urmă, municipalitatea este autoritatea competentă care acordă autorizația de mediu pentru construirea unui parc eolian sau pentru modificările care se impun aduse unui plan de zonare.

O municipalitate poate decide implementarea unui sistem de coordonare municipală, conform competențelor pe care le deține (GCR). Coordonarea tuturor deciziilor necesare pentru un proiect spațial într-o singură procedură GCR (până la apelul în fața instanței, inclusiv) contribuie la o procedură de luare a deciziilor transparentă și concisă pentru părțile interesate și mediu. În plus, Acordul privind clima include obiectivul ca un procent de 50% din parcul eolian să fie în proprietate locală. De exemplu, locuitorii unei localități (printr-o formă de cooperativă cetățenească) pot să devină coproprietari ai unui parc eolian, iar o parte din încasări să ajungă la bugetul local.

Municipalitatea stabilește singură condiții pentru amplasarea parcurilor sau prin acorduri cu dezvoltatorul proiectului, cu privire la participarea sa la planul de exploatare. Municipalitatea poate, de asemenea, să elibereze propriul teren pentru un proiect eolian (terenul se păstrează în proprietate publică) și să impună condiții privind modul în care locuitorii sunt implicați în dezvoltarea sa. Municipalitatea poate decide chiar să dezvolte un plan eolian sub propria sa gestionare, participând la o licitație pentru turbine eoliene.

În timpul funcționării unui parc eolian, se pot realiza venituri sub forma vânzării de energie electrică, certificate verzi (GO) și stimularea producției de energie durabilă și tranziția climatică (SDE ++). Efectele vizibile ale funcționării

³² <https://www.klimaataakkoord.nl/>

³³ <https://www.rvo.nl/onderwerpen/duurzaam-ondernemen/duurzame-energie-opwekken/windenergie-op-land>

unui nou parc eolian sunt reprezentate de creșterea procentului de ocupare a forței de muncă și o contribuție importantă la economia locală.

Costurile de producție pentru 1 kWh de energie eoliană sunt mai mari decât costurile de producție pentru 1 kWh de energie electrică convențională, guvernul subvenționează diferența prin SDE ++. Un proiect eolian poate solicita subvenția numai după acordarea permiselor necesare pentru construcția și funcționarea sa. Important este de reținut că numai electricitatea produsă este subvenționată, investițiile asociate dezvoltării unui parc eolian rămânând în sarcina inițiatorului.

Pe lângă contribuția la politica climatică a municipalităților, turbinele eoliene reprezintă și o sursă de venit importantă pentru bugetul municipal. La fel ca în cazul oricărui proiect de construcție, municipalitatea percepe taxe de construcție pentru amplasarea de turbine eoliene. Taxa unică se ridică la aproximativ 1,5% din costul de construcție și variază de la o municipalitate la alta. În plus, municipalitatea primește un impozit pe proprietate anual (OZB) pentru turbinele eoliene. Impozitul pe proprietate este în medie de 0,09% din valoarea turbinei. Venitul total municipal pentru o moară de vânt de 3 MW pe o perioadă de 15 ani se poate ridica la peste 110.000 de euro.

Municipalitatea suportă costurile inițiale pentru instalarea de turbine eoliene. Aceasta include pregătirea politicilor, procedura spațială, costurile legale și autorizațiile necesare și gestionarea mediului. Aceste aspecte sunt dificil de cuantificat și diferă foarte mult în funcție de proiect.

În ultimii ani, se poate observa o tendință exponențială în dezvoltarea proiectelor eoliene, tot mai multe structuri politice stabilind condiții în domeniul participării. Codul de conduită NWEA (2013)³⁴ stabilește condiții pentru implicarea financiară a rezidenților într-un proiect eolian, organizarea participării financiare fiind întotdeauna adaptată la nivel local, în funcție de proiect și de context.

Codul de conduită obligă dezvoltatorii să plătească pentru mediu o sumă cuprinsă între 0,40 și 0,50 euro/MWh generat. Acest lucru se poate face în diferite moduri:

- operatorul unui parc transferă o parte din venituri către un fond local. Acesta investește în inițiative locale și durabile în zonă. Obiectivele și abordarea cheltuielilor sunt determinate în consultare cu dezvoltatorul, municipalitatea și rezidenții locali;

- în mod individual - locuitorii investesc în parcul eolian cumpărând obligațiuni pentru care dezvoltatorii plătesc apoi o dobândă anuală;

³⁴ <https://www.nwea.nl/wp-content/uploads/2020/11/20201103-Gedragcode-WoL-opgemaakt-FINAL.pdf>

- reducerea la factura de energie pentru rezidenți sau participarea printr-o cooperativă cetățenească. Alte modalități de participare pot fi, de asemenea, stabilite în consultare cu dezvoltatorul.

Cea mai mare rentabilitate poate fi obținută prin participarea financiară la faza preliminară a proiectului, atunci când nu au fost finalizate toate procedurile de planificare necesare și/sau au fost obținute autorizații. Acest lucru înseamnă, de asemenea, că riscurile financiare sunt cele mai mari.

Etapile de realizare a unui proiect eolian formează un proces extins care are la bază diferite reglementări. Un proiect eolian începe cu o explorare preliminară, în care autoritățile caută posibile locații pentru un proiect eolian. Apoi trebuie întocmit un raport de impact asupra mediului și trebuie obținute autorizațiile necesare.

<i>Termen 1-3 ani</i>	<i>Termen 1-4 ani</i>	<i>Termene</i>
preexplorare	raport impact asupra mediului și obținerea de autorizații	realizare 2 ani exploatare 15-20 ani
viziune structurală	studii locale	monitorizare
studiu de localizare	cereri de licență	construire
opțiuni de inventar	crearea formei de participare	comercializarea producției de electricitate
planuri	comunicare și participare	achitarea împrumuturilor

În principiu, studiile de impact de mediu sunt obligatorii pentru toate planurile pentru construirea, modificarea sau extinderea unui parc eolian, indiferent de capacitatea instalată, dacă există cel puțin 3 turbine eoliene.

Consiliul municipal și/sau Consiliul provincial trebuie să emită o declarație de *lipsă de obiecții* dacă există o autorizație de „abatere de la planul de zonare”.

Dacă tipul de turbină nu este încă cunoscut, se poate solicita un „permis de lățime de bandă”. Sunt permise tipurile de turbine care se încadrează în lățimile licenței privind înălțimea vârfului, diametrul rotorului și înălțimea arborelui. Studiile justificative trebuie să arate efectele asupra mediului pentru întreaga lățime de bandă.

Pot fi necesare și alte permise. De exemplu, un permis sau o scutire în temeiul legii privind conservarea naturii, dacă acest lucru reiese din analiza de impact.

3. BIBLIOGRAFIE

Grecia

- <https://www.kodiko.gr/nomothesia/document/618405/nomos-4685-2020>
- <https://energypress.eu/unlocking-greeces-offshore-wind-potential-challenges-opportunities/>
- <https://zeya.com/newsletters/law-46852020-modernising-rules-environmental-and-res-licencing-process>
- <https://www.kodiko.gr/nomothesia/document/237723/nomos-4414-2016>
- <https://seelegal.org/news/law-4685-2020-a-promising-step-to-the-modernisation-of-environmental-legislation/>

Portugalia

- <https://dre.pt/web/guest/pesquisa/-/search/116307677/details/normal?q=parques+e%C3%B3licos+>
- <https://dre.pt/web/guest/pesquisa/-/search/140821542/details/normal?q=Portaria+n.%C2%BA%20203%2F2020>
- <https://dre.pt/web/guest/pesquisa/-/search/25676941/details/normal?q=centros+Eletroprodutores+e%C3%B3licos>
- https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/el/ip_21_83

Italia

- <https://www.gazzettaufficiale.it/eli/id/2020/07/16/20G00096/sq>
- https://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:RqfxyEZhS6MJ:https://va.minambiente.it/media/6674/via_eolico_pon_gat.pdf+&cd=1&hl=en&ct=clnk&gl=ro
- <https://www.gazzettaufficiale.it/eli/id/2020/11/16/20A06224/sq>
- <https://www.globallegalinsights.com/practice-areas/energy-laws-and-regulations/italy>
- <https://www.dlapiper.com/en/uk/insights/publications/2019/09/the-new-res-decree-2019-2021-future-for-the-renewable-energy-sector/>

- <https://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:7LB7dAjsq4J:https://www.dentons.com/en/pdf-pages/-/media/fcaeaba3d7424b2da0b0110ec08f6b06.ashx+&cd=3&hl=en&ct=clnk&gl=ro>

Polonia

- <https://skslegal.pl/en/legal-alert-proposed-amendments-for-wind-power-plants/>
- <https://www.gramwzielone.pl/energia-wiatrowa/105356/jest-projekt-ustawy-liberalizujacej-zasady-budowy-farm-wiatrowych>
- <https://cms.law/en/int/expert-guides/cms-expert-guide-to-renewable-energy/poland>
- <https://www.gov.pl/web/klimat/polityka-energetyczna-polski>
- <https://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:p9dswQBBxLqJ:https://sip.lex.pl/akty-prawne/dzu-dziennik-ustaw/inwestycje-w-zakresie-elektrowni-wiatrowych-18320622+&cd=7&hl=en&ct=clnk&gl=ro>
- <https://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:whXwPUxEtIQJ:https://www.mdpi.com/1996-1073/14/5/1239/pdf+&cd=22&hl=en&ct=clnk&gl=ro>

Germania

- [https://www.bgb1.de/xaver/bgb1/start.xav?startbk=Bundesanzeiger_BGB1&start=//*\[@attr_id=%27bgb1120s3138.pdf%27\]#_bgb1_%2F%2F*%5B%40attr_id%3D%27bgb1120s3138.pdf%27%5D_1624871247967](https://www.bgb1.de/xaver/bgb1/start.xav?startbk=Bundesanzeiger_BGB1&start=//*[@attr_id=%27bgb1120s3138.pdf%27]#_bgb1_%2F%2F*%5B%40attr_id%3D%27bgb1120s3138.pdf%27%5D_1624871247967)
- <https://www.gesetze-im-internet.de/bimschg/>
- <https://windeurope.org/wp-content/uploads/files/policy/position-papers/20210310-WindEurope-join-letter-wind-industry-to-Minister-Altmaier.pdf>
- <https://www.wind-energie.de/themen/mensch-und-umwelt/planung/>
- <https://www.gesetze-im-internet.de/bbaug/>
- <https://www.wind-energie.de/themen/mensch-und-umwelt/planung/>

Danemarca

- <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2018/287>
- <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2020/1157>
- <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2019/923>
- https://planinfo.erhvervsstyrelsen.dk/sites/default/files/media/publikation/e_valuering_af_planloven_m.v._2021.pdf

Marea Britanie

- <https://theconversation.com/onshore-wind-farm-restrictions-continue-to-stifle-britains-renewable-energy-potential-147812>
- https://www.gov-scot.translate.google.com/publications/onshore-wind-policy-statement-9781788515283/?x_tr_sl=en&x_tr_tl=ro&x_tr_hl=ro&x_tr_pto=ajax,s_e,elem

Olanda

- <https://www.klimaatakkoord.nl/>
- <https://www.rvo.nl/onderwerpen/duurzaam-ondernemen/duurzame-energie-opwekken/windenergie-op-land>
- <https://www.nwea.nl/wp-content/uploads/2020/11/20201103-Gedragcode-WoL-opgemaakt-FINAL.pdf>